

CVIČEBNÍ LISTY

Priloha „Vojenských Rozhledů“.

ČÍSLO 2.

ROČNÍK VI.

Úlohy z praktického výcviku.

Major Kvido Matoušek, velitel školy pro výchovu důstojníků pěšího vojska v záloze v Košicích:

Boj malých jednotek pěšího vojska.

(Pokračování.)

10. konkrétní případ.

Družstvo C, které dosáhlo hřbetu, je znovu zastaveno silnou palbou kulometů.

Rozkaz velitele družstva:

K palbě — nepřátelský odpor na okraji lesa — 500 — pálit!

Poznámka ředitele cvičení: Družstvo C nemůže více postoupiti vpřed, předně proto, že je zastaveno silnými nepřátelskými odpory a za druhé, hřbetu nedosáhla ještě družstva A a B, která by je eventuálně mohla podporovati palbou.

Cvičební řád, čl. 627: „Nemůže-li družstvo vyraziti z krytu, uspořádá se k dočasné obraně a zakopá se.“

11. konkrétní případ:

Velitel čty po dosažení hřbetu zjistil: odpory A — B — C — lehké kulomety, odpor D — těžký kulomet.

Rozkaz velitele čty:

Viz směrné cvičení.

Rozkaz velitele družstva:

Velitel družstva po vydání rozkazu velitele čty posoudiv výhody terénu vydá rozkaz:

Úkol družstva: Hájiti dosažený terén.

K tomu nařizují: Lehký kulomet do příkopu.

Úloha hlavní: Střílet na odpory C a B. Vedlejší úloha: Postřelovati strž před družstvem A.

Velitel úderného roje a tři úderníci, umístěte se v strži tak, abyste mohli dobře pozorovati okraj lesa.

Granátníci: Ke křoví — buďte připraveni zahájit palbu do strže.

Zakopejte se!

Poznámka ředitele: Aplikace Cvičebního řádu, čl. 627.

Organisace cvičení.

Družstvo C (cvičící)! Umístěte se v lese!

Desátníku A: Vezměte si červenobílý praporek — značkujete pravé družstvo, desátníku B, značkujete levé družstvo také červenobílým praporkem. (Oba desátníci vedli již tato družstva v cvičení směrném.) Pohybujete se touž cestou a týmž způsobem jako v prvním cvičení.

Vaše činnost: Družstvo B. Jedno mávnutí praporkem téže barvy u mne na levou stranu značí: zahajte postup. Dvojí mávnutí na levou stranu: zastavte postup, zahajte palbu!

Družstvo A. Jedno mávnutí praporkem téže barvy u mne na pravou stranu značí: zahajte postup! Dvojí mávnutí na pravou stranu: zastavte postup, zahajte palbu!

Dostanete po 30 nábojích.

D o d a t e č n é p o z n á m k y.

Mnohým instruktorům se bude zdát, že směrné cvičení je snad zbytečné, a proto se pokusím naznačiti důvody, které mne vedly k tomuto způsobu:

a) Ve velení je nutno rozlišovati určitou nuanci, velmi málo známou a často přehlíženou. V samostatné úloze družstva velí velitel v principu dvěma skupinám pod velením velitele úderného a velitele střeleckého roje a sám zasahuje teprve podle výsledku jejich činnosti. (Viz cvičení 2.) Při cvičeních v svazku čtyř velí velitel družstva celému družstvu; jeho činnost se stává buďto podkladem při rozhodnutí velitele čtyř, anebo na základě rozhodnutí velitele čtyř zasahuje celým družstvem v prospěch čtyř (viz cvičení 3).

b) je tu vstřípiti pojem o tom, že družstvo pracuje samostatně jen zřídka kdy a že se jeho hlavní činnost projevuje v svazku čtyř;

c) vstřípiti pojem spolupráce družstev;

d) vstřípiti pojem kombinace pohybu a palby mezi družstvy;

e) zabrániti cvičením, která dávají družstvům upřílišený úkol a nemožné situace;

f) omeziti činnost družstva v mezích jeho skutečných možností v určitém prostorovém omezení.

Důvody obsažené v odst. a) by mohly býti vstřípeny vojínům a velitelům v cvičeních družstva a potom čtyř.

Důvody v odst. b), c), d) v jednoduchém cvičení, v kterém přivedeme družstvo do situace označené v obr. 3. „Výcvik družstva“. V tomto cvičení mu dáme poznati jeho závislost na činnosti a pomoci ostatních družstev čtyř a tím i nutnost vzájemné spolupráce, která je možná jen, podřídíme-li se zájmům celku a přispějeme-li k společnému cíli, sledovanému velitelem čtyř.

Důvody e), f) stejně jako i ostatní mohou nejlépe vyniknouti při cvičení směrném a potom v jeho rozboru.

Doplňky francouzského berního řádu praví, že bojová cvičení družstva a rojů vedou zásadně důstojníci. Tento požadavek nasvědčuje tomu, že tato cvičení jsou nejenom neobyčejně důležitá, ale také nesnadná. Nicméně jsem toho názoru, že část absolventů škol rotmistrů a záložních důstojníků je pro tuto činnost dobře připravena a že mohou alespoň v některých případech, pokud je nedostatek důstojníků, hlavně v začátcích, býti velmi nápomocni. Vyžadovalo by to ovšem dalšího školení u rot a hlavně podporu v jejich činnosti.

Pokud se týká vlastního provedení, lze pozorovati tyto chyby, které se velmi často vyskytují:

a) situace neodpovídá skutečnosti;

b) družstvo je rozloženo a útočí na ploše, která bude mnohdy přiřčena četě. V takovém případě jest ovšem možné mnohem snáze vybrati si přibližovací cesty, zaujmouti tvar méně zranitelný a snadněji využívatí terénu než v prostoru omezeném, kde je družstvo odkázáno na omezený terén. Pohyb v terénu přesně ohraničeném bude vyžadovati mnohem pečlivějšího využití a velmi pečlivého provedení změny tvarů.

Abychom tomu, co bylo řečeno, zabránili a donutili družstvo pracovati v omezeném pásmu, označíme sousední jednotky praporky.

Vidíme však, že se mnoho cvičení koná bez značkování sousedů vůbec, anebo značkují-li se, děje se to bez hlubšího uvážení uvedeného účelu, neboť značkaři místo co by cvičící skupinu omezovali, podřizují se vlastně její vůli, ustupující tlaku vlevo a vpravo.

c) Průběh cvičení se nevyvíjí tak, jak by tomu v skutečnosti bylo za součinnosti všech družstev. Aby tomu tak bylo, je nutno zbývajících dvě družstva nejenom značkovati, ale také řídit. Jejich umístění a pohyb musí odpovídati společnému cíli v svazku čety, aby byla vytvořena nejenom pravděpodobná, ale také jasná situace, podle které by se mohlo správně rozhodovati a jednati.

Těmto všem nedostatkům, ke kterým ostatně přijde každý svědomitý instruktor a které může odstraniti i jiným způsobem než mnou uváděným, možno předejiti; směrná cvičení, jsou-li dobře organisována a s velitelem družstva předem projednána, slouží nejenom za pokračování ve výcviku družstva, a usnadňují přechod k vyšší jednotce, nýbrž činí i cvičení pravděpodobnějším.

Mohlo by se namítnouti, že k tomuto způsobu stejně dochází ve výcviku čety. Ale tam budeme pracovati již s třemi družstvy, musíme si všímati družstva jako celku a kromě toho činností a rozkazů velitelů družstev a nemůžeme proto tolik pozornosti věnovati detailům, které měly býti již odstraněny.

Proto instruktor, prve než začne ukázkovati družstvo v svazku čety, provede směrné cvičení v četě, kde dá družstvu poznati jen povšechně rámec jeho činnosti, a to v mezích skutečnosti, odpovídající správným předpokladům vzhledem k situaci a prostoru.

Teprve po tomto cvičení, které dá vyniknouti uvedeným zásadám, nastane vlastní ukázkování samého družstva. Aby tato spolupráce byla neustále připomínána, značujeme sousední jednotky praporky, podle toho, jak se předcházející cvičení směrné vyvíjelo.

Za značkaře si vybereme zvláště schopné poddůstojníky, které kromě toho podrobně informujeme; jinak se může státi, že se cvičení vinou značkařů úplně zvrtné. Je zásadou, že veliteli značkařů strany nepřátelské a rovněž i těm, kteří značkují vlastní sousední jednotky, dáváme přesně vypracovaný rozvrh pro jejich činnost, který obsahuje:

1. sestavu a umístění;
2. výstroj a výzbroj;
3. popis činnosti od začátku až do konce cvičení, řízené ve většině případů znamením cvičitele.

V tomto cvičení to není zvláště nutné, protože cvičitel za velitele družstev (značkovanych) ustanovil poddůstojníky, kteří již tato družstva vedli a zde konají, neb opakují touž činnost jako při cvičení směrném.

Metoda praktického výcviku čety, roty a praporu.

I. Účel bojového výcviku — zásady.

1. Průpravný výcvik.
2. Bojová cvičení.

II. Organisaace cvičení — řízení.

1. Značkování.
2. Umístění značkařů.
3. Řízení značkařů — spojení s ředitelem cvičení.
4. Rozhodčí služba.
5. Řízení manévru.
6. Kritika.
7. Námet.
8. Příprava cvičitelů.
9. Cvičení velitelů.
10. Poznámky.

III. Praktické příklady.

I. Účel bojového výcviku — zásady.

Technický výcvik seznamuje vojsko s hlavními prostředky a způsoby boje. Bojový výcvik zase je učí, které z těchto prostředků se nejlépe hodí pro danou situaci, pevně stanoví cíl, kterého se má dosáhnouti, a jak užití výše uvedených prostředků ve zvláštních situacích.

Výsledek výcviku je uspokojující, volí-li se a použije-li se prostředků v různých případech bez váhání a stává-li se to téměř instinktivně v případech nejprostších a nejčastěji se vyskytujících.

Dobře vedený výcvik rozšiřuje iniciativu bojovníků a schopnost k spolupráci jednotek.

Základem takového výcviku je prohloubená znalost předpisů a charakteru vojínů.

Organisaace výcviku.

Při bojovém výcviku jednotek přejímá řízení velitel nějaké jednotky vyšší. Nemůže-li však býti velitel této jednotky přítomen, převzme řízení sám velitel jednotky a její velení odevzdá jinému důstojníku.

Před každým cvičením musí vedoucí řádně stanoviti a rozdělití předepsanou část, kterou chce cvičiti. Podle terénu, kterým disponuje, určí téma cvičení, totiž stanoví pro svou jednotku počáteční stanoviště a dále stanoví pevný cíl. Při tom postupuje velitel opíraje se o prosté domněnky, odpovídající skutečností bojiště a předpokládá vždy jednotku ve svazu.

Téma cvičení se oznámí všem, aby vojíni dobře pochopili úkol jim vytčený.

Ředitel cvičení upraví pak vše, čeho třeba k provedení cvičení, jako znázornění nepřítelů, sousedních jednotek a znázornění účinku palby. Dále připravuje a vede rozvoj cvičení, řídí kritiku a poučení k výcviku. Při cvičeních většího rázu dá se řídící důstojník doprovázeti jedním anebo více pobočníky.*)

1. Průpravná cvičení.

S bojovým výcvikem je těsně spjat předběžný průpravný výcvik, neboť jeho úkolem jest, aby vojíni dosáhli zběhlosti v oněch mechani-

*) Vynato z doplňků francouzského zatímního předpisu pro pěchotu, které si stanovily za úkol označiti s větší přesností způsob, jak tyto předpisy mají býti prováděny při organisaci a při konání bojových cvičení. Spolu se zkušeností získanou v kurse majorů ve Francii byly mi hlavním vodítkem při sestavení tohoto pojednání.

ckých cvičích, které jsou nezbytné pro boj a jež mají zaručiti soulad všech činitelů cvičení.

Při této příležitosti je možné poukázat na skutečnost, že se dělá příliš mnoho průpravných cvičení v družstvu a v četě, hlavně v rozčlenění a postupu, často bez jakéhokoli cíle, ale nevěnuje se jim téměř žádná pozornost v rotě a praporu, ač v těchto jednotkách jsou vlastně ještě důležitější. Vidíme často jednotky, které se při bojových cvičích vymykají vedení svých velitelů, což je důkazem nedostatečného průpravného výcviku pro boj. Tato chyba vězí v tom, že není známo, jak dělali průpravná cvičení pro vedení boje, a že nebývá odlišován technický výcvik od taktického.

Č e t a. Základ výcviku čety záleží v ovládnání a řízení jednotlivých družstev velitelem čety. Toliko družstva dobře ovládaná mohou vyvinouti společné úsilí k jednotnému cíli a provést vhodný manév. Proto musíme ihned s počátku vštěpovati poddůstojníkům snahu pracovati v dohodě s velitelem čety a použití k tomu průpravných cvičení, kdy máme dostatek času a možnosti věnovati se tomu. Čas spotřebovaný k těmto cvičením nebude ztracen, neboť poskytneme mladým poddůstojníkům hodně příležitosti k vedení a řízení družstva a připravíme je zároveň pro bojová cvičení, kde bude pěstován jejich duch rozhodnosti. Mechanismus boje čety započneme tvary n e j o b v y k l e j š í m i. Teprve později aplikujeme zásady těchto obvyklých tvarů na případy komplikované.

Předpokládáme-li čet v 1. sledu, která je rozvinuta s družstvy vedle sebe, povede ji velitel vykonávaje svůj vliv na velitele středního družstva. Je-li četa v tvaru trojúhelníku, 2 družstva vpředu, půjde velitel čety za mezerou, dělící obě družstva, následován svým záložním družstvem. Bude je řídit tím, že určí směr svému vedoucímu veliteli družstva, zpravidla tomu, který je nejbližší ose útoku. Chce-li měniti původní směr, označí nový směrový bod anebo půjde za ně a bude na ně působiti podle své vůle.

Během postupu před zahájením palby může dojiti k rychlým přískokům v poklusu z jednoho krytu do druhého buď v celé četě nebo po družstvech anebo dokonce i po rojích.

Když je četa v postupových tvarech vycvičena, naučíme ji přechodu z tvarů přibližovacích do tvarů bojových (rozvinutých).

R o t a. Nedostatek pochopení důležitosti průpravných cvičení, hlavně neznalost postupu při výcviku, jsou velkou překážkou k prohloubení bojového výcviku.

Vidíme sice velmi často prováděti průpravná cvičení, ale to jen proto, aby byl vyplněn čas, který nutno strávit na cvičišti, neboť na první pohled jest zřejmo, že cvičení nemá myšlenku ani cíl a že nemůže přinést žádné výsledky. Velitelé neznajíce jejich důležitosti a spojitosti s vlastním bojovým cvičením buďto je přehlížejí vůbec, anebo je provádějí bez jakéhokoli podkladu.

Jiná chyba je ta, že se někteří velitelé snaží naučiti všemu jen při provádění bojových cvičení, odvolávajíce se na různé zásady a tvrzení, že vše, co se má v boji provést, musí býti odůvodněno. To je sice pravda, ale jen při skutečném taktickém rozhodování. Představme si, kolik bojových cvičení bychom potřebovali provést, abychom kromě správného rozhodnutí dosáhli i správného výkonu. Cvičitel, který by se nechal upoutati chybami technického provedení, ztratil by ze zřetele chyby taktického rázu a vojíni, kteří včera špatně cvičili a nebyli opravováni, nechápali by nijak rozdíl mezi včerejškem a dneškem.

Sloučíme-li průpravný výcvik s taktickým a neprobereme-li předtím zvláště výcvik průpravný, nedosáhneme nikdy dobrých výsledků, neboť, jak již bylo řečeno u družstva, zaměňujeme pojmy — odvracíme pozornost od vlastního úkolu — ztrácíme drahocenný čas a tempo výcviku. Při bojových cvičeních větších jednotek, dříve nežli se započne vlastní bojový výcvik, musí:

a) jednotky znáti mechanismus rozvíjení a rozčlenění, změnu tvarů, udržení směru;

b) pomocní orgánové velitele musí býti obeznámeni ve službě spojovací;

c) velitelé musí ovládati své jednotky, kterým velí.

Vznikne jistě otázka, jak tedy průpravná cvičení provádět, když je to, co dělám, nesprávné?

Odpověď je na snadě:

Proved'te v období výcviku průpravných cvičení — bojové cvičení, které vám ukáže ihned nedostatky technického rázu a tím i směr a cíl dalšího postupu ve výcviku mechanismu. Zkuste to nejenom v praporu, ale také v rotě, ano i v četě.

Tedy bojové cvičení, a hlavně cvičení směrné, je-li dobře promyšleno a organisováno, ukáže nám jasně, jaké jsou povšechné nedostatky, a podle toho naznačí nám cíl a směr, jakým se má nésti další výcvik. Věcí instruktorovou bude, aby dovedl vše to vystihnouti a znal cesty a způsoby, jak tyto závady odkliditi.

Přestávky mezi jednotlivými bojovými cvičeními použijeme k tomu, aby byly napraveny veškeré nedostatky nebo aby byl nacvičen mechanismus potřebný k příštímu cvičení.

Abychom dosáhli skutečných výsledků, je nutno jíti poněkud dále nežli cvičiti rozčlenění a postup. Musíme přihlížeti k tomu, aby sestavy byly měněny podle potřeby a tvárnosti terénu, a to za stejných okolností a stejným způsobem jako v boji. Proto je nutno uvést v činnost veškeré činitele roty, orgány pozorovací a spojovací, požadovati vydávání skutečných rozkazů jako v boji, určování směru busolou atd. A teprve tehdy, když bylo dosaženo náležité souhry, můžeme přistoupiti k taktickým cvičením.

Rota je nejprve cvičena v rozčleňování ve všech směrech jako rota prvního sledu, a to ve fázi přibližování a zjednání dotyku, a je vždy znova seskupena na četů nejvíce kupředu posunutou.

Kromě toho cvičíme ji v útoku v určitém směru nebo v manévru na křídlech tak, jak nám to ukázalo bojové cvičení to předcházející. Konečně také použijeme ji jako roty záložní, dávající ji provést všechny úkoly, které mohou záložní rotě nastati, počínajíc postupem a končíc jejím zasažením do boje.

Tyto úlohy tak důležité pro vedení boje musí býti dobře nacvičeny. Velitel roty musí ovládati svou rotu dokonale tak, aby na pouhý pokyn velitele praporu mohl provést jakýkoli pohyb a manévr.

U pěší roty a každé jiné jednotky je dobře provést tato cvičení nejprve v kádru bez vojska.

Průpravná cvičení pak střídáme s krátkými a energickými pořadovými cvičeními, abychom uvedli jednotku v kázeň a pořádek a dosáhli elánu a soudržnosti v ní.

Kulometná rota.

Průpravná cvičení kulometné roty připraví tuto jednotku k hromadnému použití kulometů v boji praporu a budou konána stejně jako u ostatních rot.

Po skončení mechanického výcviku přistoupí kulometná rota k průpravným cvikům, jejichž účelem je schematické ovládání střelby za pohybu. Tím bude připravena k boji praporu, v kterém pak naučená schemata přizpůsobí situaci.

Bude tedy cvičena:

1. v ovládání a řízení střelby (různé druhy zastřílení, způsoby střelby účinné, rozsevy, střelba na pohyblivé cíle, proti letadlům, obrněným vozům a střelba nepřímá);

2. v provádění pohybu (provádění průzkumu, zásobování střelivem, různé tvary, rychlé zaujetí palebního postavení, rychlá jeho změna).

Velitel kulometné roty cvičí svá družstva a čety tak, aby dovedly jednati úplně samostatně podle pokynů, které jim dává buď velitel kulometné roty nebo velitel pěší roty, ke které jsou přiděleny.

Hlavní pozornost věnuje organizaci spojení a velení. Vštípi svým orgánům pojem kolektivity praporu a vědomí, že kulometry pracují pro celý úsek.

Nejlépe se vycvičí kulometné čety pro svůj bojový úkol při praporečích cvičeních. Pohyby špatně prováděné nebo pohyby, které mají být provedeny během praporečích cvičení, slouží pak jako cíl průpravných cvičení.

Při bojovém výcviku, hlavně při směrných cvičeních praporu, použije velitel kulometné roty všech poznatků ze cvičení, provádí soustředění paleb, doprovod palbami, účinnou podporu rot, využije ke střelbě všech mezer mezi jednotkami, na vhodných místech pak jednotky přestřeluje. Tam, kde je to možné a vhodné, přidělí pěší rotě kulometnou četou. Po cvičení střídá jednotlivé čety a družstva a všímá si detailů. Objasní pojem paleb a jejich provádění.

Prapor.

Obdobně jako u roty bude postupováno i u praporu. Rychlé a časté přeměny tvarů jsou velmi prospěšné pro soudržnost, pohyblivost a elán. Kromě toho poskytnou zařazeným velitelům možnost rychle se rozhodovati, vycvičiti se ve spojení a udržení směru a ovládati jednotku v okamžicích, kdy jest úplně roztroušena.

2. Bojová cvičení.

a) Přejít z jednotky nižší k vyšší.

Ve výcviku nebo v programu jest již předem určena doba, kdy končí bojový výcvik určité jednotky a začíná bojový výcvik jednotky nejbližší vyšší. Tento přechod je vždy vítán, pro vojíny přinese změnu, pro cvičitele potom poznatky z výcviku, podle něhož bude postupovati ve výcviku jednotky vyšší. Ale ani jednotka a často ani cvičitel si neuvědomí kritické období přechodu, vážnost tohoto okamžiku, na jehož překonání bude téměř vždy záviset zdárný vývoj dalšího výcviku. Cvičitel dává si dvě otázky:

1. Jest jednotka vycvičena tak, že jest způsobilá vstoupiti do vyššího svazku?

2. Jak se mi podaří vycvičiti tuto jednotku tak, aby byla schopna pracovati v jednotce vyšší?

Je proto na cvičiteli, aby tento přechod připravil, usnadnil a provedl tak, že změní vrchol výkonnosti jednotky nižší, ocení způsobilost vstupu v nejbližší vyšší jednotku, dá vojínům možnost poznati napro-

stou nezbytnost a potřebu toho, co již znají, a vědomí, čemu je třeba se naučiti. (Viz směrné cvičení v četě.) To vše se provádí pomalu, vývojově tak, aby jedna myšlenka vzbuzovala druhou na ní přímo závislou. Tím jsou cvičiteli vyvolávány živé obrazy vyplněné opatřeními, o jichž nezbytnosti jsou vojíní přesvědčeni, což pokračuje až do čtyř. Jsem toho názoru, že je to četa, kde snad bude možno ještě působiti v některém směru na výcvik bojovníka, ale v zásadě jest od této chvíle možno mluvit jen o výcviku jednotky a hlavně velitelů, neboť jednotka bude pracovat podle toho, jaké rozkazy jí budou vydány. Toto rozhodnutí má určitý vliv na další postup ve výcviku.

Uvědomíme-li si, že prapor stejně tak, jako je podstatnou taktickou jednotkou, je i jednotkou stejnorodého výcviku, dojdeme lehce k závěru, že další výcvik bude záležeti v tom, aby bojová hodnota nejmenších bojových jednotek byla podřízena celku a aby jí byla dána možnost dále se rozvíjeti v mezích boje vyšší jednotky.

Toto disciplinování skuteční velitel praporu tím, že provede směrná cvičení.

b) Směrná cvičení.

Jakmile pokročil výcvik již tak daleko, že nejnižší velitelé jsou dostatečně obeznámeni a vycvičeni v hlavních úkolech boje v četě, přikročí velitel praporu k vyvíjení jejich bojových schopností, a to v mezích skutečnosti a možnosti, tím, že provede směrné cvičení v praporu, přizpůsobené poměrům posádkového cvičiště. Účelem tohoto cvičení bude, aby podřízeným, hlavně nižším velitelům, byl dán jasný obraz o možnostech boje podle velikosti jejich jednotky, a to v přirozeném rozsahu a omezení.

Směrné cvičení v praporu, dobře promyšlené a sestavené, poskytně látku pro velmi mnoho detailních cvičení v rotě a v četě, které úplně do sebe zapadají a naopak jedno z druhého vyplývá. Takto organisovaných cvičení nebude mnoho, dostačí v celku dvě pro útočný, jedno pro obranný a eventuálně jedno pro ústupový boj.

Velitelé pěších rot poznají tak činnost tří rot, velitelé kulometné roty možnosti použití kulometné roty a velitelé čet různou činnost několika čet.

Rídící směrných cvičení nebude se zajímati o detailní provádění, nebude si tudíž všímati menších chyb, opraví nedostatky jen všeobecně a vytkne ony chyby, které se týkají principu, jemuž chce naučiti. Oprava těchto chyb bude předmětem cvičení v četě nebo v rotě. Každá rota pak pracuje o daném úkolu v pásmu jí přiděleném, stírájíc postupně jednotlivé čety v nejdůležitějších případech, a po jeho skončení i v úsecích sousedních.

Velitel čety využije těchto cvičení k zdokonalení taktického výcviku velitelů družstev. Jakmile cvičení takto rozvržené bylo všemi stupni prostudováno, nejprve v četě a pak v rotě, provede velitel praporu cvičení znovu; to cvičení je kontrolou, zda vytčené chyby byly napraveny. Aby myšlenka spolupráce v svazku vyšší jednotky byla stále v živé paměti a velitelé čet byli přivýkáni jednati vždy ve spojení, označíme sousední neb i jiné jednotky praporky.

Tak byl uvedeným způsobem dán správný předpoklad pro celou řadu bojových cvičení, ukázány jasně vztahy mezi bojovými případy a umožněn jedině správný výcvik jednotky a jejích velitelů.

(Přistě dále.)

Příprava pro Válečnou školu.

Štábní kapitán gen. štbu Rudolf Kučera:

Řešení otázek z taktiky jezdeckta.

(Pokračování.)

Rozdíly ve výsledcích této činnosti jezdeckta a letectva.

Letectvo:

Vyhledává nepřítele na velké vzdálenosti, v širém prostoru; za obrysem nepřátelské fronty, snaží se určit jeho sílu, hustotu obsazení, pohyby vojsk a trenů a přípravy k útoku nebo k obraně. Provádí převědy prostým pozorováním, které, je-li to možné, doplňuje a potvrzuje fotografickými snímky. Přezívá daleko, rychle a zprávy dodává též rychle. (G-V čl. 215 a 216.)

Zvláště u letectva je vliv povětrnostních poměrů takový, že mohou až zcela znemožnit jeho užití. (G-V čl. 91.)

Správná maskovací opatření a užití krytů mohou dovolit nepříteli, aby utajil značnou část svých jednotek před pozorováním ze vzduchu. Zpráv o válečném složení nepřítele letectvo získati nemůže. (G-V čl. 108.)

Jezdeckto:

Jezdeckto je schopno pro rychlost svých pohybů vejít v dotyk v dálce, tento dotyk udržovati, vyhnouti se boji zblízka a dodávati zprávy.

Palebné prostředky, kterými jest jezdeckto vybaveno, dovolují mu mimo to určit přesněji bojem místa skutečně obsazená a sílu nepřátelského odporu na jistých místech. (G-V čl. 109.)

„Bojem získáváme nejpřesnější a nejjistější zprávy...“ (G-V čl. 111.)

„Z výsledku zajatců, sběhů a civilních osob lze čerpati mnoho zpráv.“ (Totéž pravidlo platí o prohlídce papírů a dokladů, které se najdou u zajatců, zběhů atd., nebo na místech, která nepřítel opustil. Tyto papíry a doklady bývají pramenem cenných zpráv.) (G-V. čl. 112.)

„V blízkosti nepřítele můžeme zachycovati jeho telefonické a telegrafické rozhovory...“ (G-V čl. 113.) Vyhledávání zpráv přispívá jezdeckto k zajištění a překáží nepříteli v téže činnosti. —

Srovnáme-li činnost a výsledky letectva a jezdeckta ve vyhledávání zpráv, docházíme k závěru, že „pro svou rychlost a mez doletu svých letadel, jakož i pro své vyzbrojení radiotelegrafními stanicemi, které zajišťují okamžité hlášení, je letectvo znamenitou přezvědnou zbraní“ (G-V čl. 108); tuto činnost přezvědnou může prováděti jen **prostým pozorováním**, které značně omezuje poměrně malý počet letadel a pilotů (nemožnost neustálého pozorování), jakož i povětrnostní poměry, které mohou i znemožnit jeho činnost.

Jezdeckto naproti tomu nemůže sice vyhledávati zpráv tak daleko a tak rychle, za to však zprávy jím získané budou přesné, podobné a trvalé.

Jezdeckto se nemohou ukrýti ani nepřítel sám, ani známky jeho přítomnosti; zprávy o něm nečerpá jezdeckto jen z prostého pozorování, nýbrž z výsledku obyvatelstva, zběhů, zajatců, z nalezených papírů a dokumentů, ze zachycených telefonických a telegrafických rozhovorů, a konečně nejlepší zprávy přímo z boje. Může zjištěného nepřítele neustále pozorovati, udržujíc s ním dotyk, zachytati anebo zabrániti mu v dalším postupu. To vše letectvo nemůže.

Výsledky činnosti obou zbraní lze nejlépe vystihnouti, připomeneme-li si, že letec, vrátiv se z převěd, může nadřízenému veliteli jen hlásiti: „N ic j s e m **neviděl**“, kdežto hlásí-li jezdeckto: „N ic t a m **není**“, je k tomuto jasnému a přesnému prohlášení zcela oprávněno, neboť bylo-li by tam něco, neušlo by mu to.

Proto, abychom z výhod obou těchto zbraní co nejvíce těžili, jest zákonem, aby obě, zvláště při vyhledávání zpráv, pracovaly vždy v nejtěsnějším souladu.

B.

Co učiní velitel přezvědného oddílu, dostane-li v 8 h. u kostela v Poříčí souhlasná hlášení svých průzkumných hlídek, že jejich postup je zaražen nepřátelskou palbou na sever od Benešova?

Musí se rozhodnouti! Jaké rozhodnutí asi učiní?

1. Pojede kupředu osobně se orientovat o situaci?
2. Zesílí zaražené průzkumné hlídky?
3. Bude se snažiti objeti nepřátelské odpory?
4. Bude hlásiti veliteli jezdecké brigády, že jeho průzkumné hlídky jsou zastaveny, a vyčká jeho rozkazů?
5. Bude svými hlavními silami útočiti na všechny nepřátelské odpory, které zarazily jeho hlídky?
6. Pokusí se proraziti nepřátelský odpor svými hlavními silami na jednom místě, aby otevřel cestu novým průzkumným hlídkám?

Tato rozhodnutí mohou se veliteli přezvědného oddílu — podle jeho schopností, charakteru a temperamentu — namanouti; avšak jen jedno z nich může býti nejlepší a nejvhodnější. Vizme nyní, které!

a d 1. Rozhodl-li by se velitel přezvědného oddílu pro toto řešení, zdálo by se, že je k tomu úplně oprávněn, neboť ze stručných hlášení hlídek nevysvitá síla a rozsah nepřátelského odporu. Snaha velitele, aby osobně získal úplných zpráv a vlastního názoru o přesné situaci, byla by chvalitebná, kdyby nevyžadovala času. Osobní obhlídka vyžadovala by nejméně 1—2 hodiny, což značí zdržení přezvědného oddílu po stejnou dobu; a to by nebylo zajisté v zájmu úkolu, který mu byl svěřen. Připamatuje-li si velitel článek 89 Polního řádu: „Zprávy o nepříteli budou vždy neúplné a nejisté, ale tato nedostatečnost zpráv není nikdy omluvou pro to, aby nebylo činěno rozhodnutí“, pak zajisté zamítne řešení, jež se mu nejdříve namanulo, a bude uvažovati o řešení a d 2. Zesílí-li zaražené průzkumné hlídky — snad každou z nich jednou četou a těžkými kulomety — může se mu snad podařiti, že zatlačí části nepřátelského odporu. To by byl však zajisté úspěch jen dočasný a postup jeho čet byl by zaražen brzy znovu. Pak by však velitel přezvědného oddílu neměl již prostředků k opětnému zesílení svých zasazených čet. Jeho úlohou však jest dostat se do Benešova, aby odtud zaslal zprávy veliteli jezdecké brigády, jenž již táhne s brigádou na Sázavu. Vzpomínka na tuto úlohu nadhodí mu otázku, zda by tedy nečinil nejlépe, kdyby své průzkumné hlídky nechal v dotyku s nepřítelem, jenž je zarazil na frontě mezi zámek Konopiště a Tužinka lesem, a s hlavními silami přezvědného oddílu je objel (řešení ad 3) buď na západu od Konopiště nebo na východu od Tužinka lesa a tak se dostal do Benešova. Po podrobném studiu terénu a vhodných cest na mapě shledá, že ačkoliv by objždění vyžadovalo doby alespoň 2 hodin, neměl by jistoty, že by snad i při tomto činu nebyl nepřítelem také zaražen. Ztratil by tak 2 hodiny času, průzkumné hlídky ponechané v dotyku a vyhlídky na brzký a úplný úspěch. Ve své bezradnosti a při vzpomínce, že velitel brigády, táhnoucí za ním, dorazí asi za 2 hodiny také na Sázavu, rozhodl by se snad pro řešení ad 4: hlásí veliteli brigády situaci a vyčká,

jak on rozhodne. Potázal by se však se zlou, neboť velitel brigády by ho zajisté nepochválil. Vytkl by mu zbytečnou ztrátu času a připomněl by mu, že ho vybavil dostatečnými palebnými prostředky, a to právě proto, aby, narazí-li na nepřátelské odpory, mohl je vzítí útokem. Jsa si toho vědom, nepomyslí velitel přezvědného oddílu ani na řešení ad 4, nýbrž soustředí veškeré své myšlenky k provedení útoku. Jak však bude útočiti? Na všechny nepřátelské odpory — jak jest uvedeno v řešení ad 5 či jen na jednom místě — podle řešení ad 6? Po letmé úvaze o „Zásadách pro útočný boj jezdecký“ — o kterých se podrobně zmíníme v části A 13. otázky — zavrhne řešení ad 5, které by bylo v podstatě totožné s řešením ad 2, a tudíž nesprávné — a rozhodne se útočiti hlavními silami přezvědného oddílu na jednom místě, aby prorazil čáru nepřátelského odporu a otevřel tak cestu novým průzkumným hlídkám na svůj cíl: Benešov.

Které místo to bude? Bude to ono místo, na které může dorazit rychle a skrytě, čili ke kterému se může přiblížit na koni a nepřítele překvapit rázným útokem provedeným všemi prostředky v úseku terénem přesně ohraničeném tak, aby nepřátelská palba na toto místo nemohla účinně působit, zato však aby vlastní palba mohla se na tomto místě co nejlépe soustřediti, aby mohl tento úkol podporovat palbou čtyř obrněných automobilů, které jsou vázány na silnice, a aby svojí palebnou činnost mohl kombinovat s obchvatným manévrem na koni.

Těmto podmínkám bude zajisté nejlépe vyhovovat místo zvolené v prostoru Tužinka lesu. Které místo to přesně bude, to tam zjistí velitel přezvědného oddílu osobně, odjede tam s velitelem eskadrony a s velitelem poloviny kulometné eskadrony ihned, když před tím nařídil, aby nejstarší důstojník dovedl přezvědný oddíl na koni z Poříčí do lesa na vrchu Muřetín.

Řešení 6. otázky.

A.

„Každé pěší divisi a horské brigádě je přidělena tak zvaná divisní nebo brigádní eskadrona“ (G-V, čl. 58, posl. odst.). Její podrobná organisace je obsažena v 17. otázce. Podstatnou částí v pěší divisi je pěchota: „ostatní zbraně mají za úlohu jen pomáhati pěchotě vykonat její úkoly“ (G-V, čl. 20).

Jak pomáhá pěchotě divisní eskadrona? „Jezdecko pěších divisí pracuje toliko pro pěší divise...“ (G-V, čl. 109) Jak za pochodu? Jezdecko je základním prvkem přezvědných orgánů vpředu před zajišťovacími jednotkami“ (G-V, čl. 133), aby získalo zprávy, jež jsou „pro zajištění velmi důležité; zejména jsou nejlepším ochranným prostředkem proti překvapení.“ Při pochodech ústupových je zadní voj „zesílen jezdecktvem a dělostřelctvem, ježto tyto zbraně se zvláště hodí pro manévr.“ (G-V, čl. 168.) Jezdecko připadá obyčejně úkol usnadnit odpoutání pěchoty zadního voje. „K zřízení spojení“ na pochodu s proudy sousedními „hodí se zvláště jezdecko, které při tom usnadňuje značně spojovací službu pěchoty“ (G-V, čl. 172).

Jak pomáhá pěchotě divisní eskadrona za ubytování? „Z úloh předních stráží vyplývá nutnost součinnosti jezdecka s pěchotou.“ „Jezdecko obstará za dne službu zajišťovací a pře-

zvědnou.“ (G-V, čl. 196.) „Průzkumná a pozorovací služba na blízko zajišťuje vojsku co možná největší bezpečnost.“ „Průzkumná služba na blízko připadá malým částicím jezdeckva a pěchoty, zvaným hlídky.“ (G-V, čl. 202.) „Divisní jezdecktvo i oddíl obrněných automobilů, má-li jej divise, kryjí na konci pochodu rozestavování předních stráží, a to jezdecktvo strážemi a hlídkami, které se posunou až před zajišťovací čáru, určenou velitelem předních stráží, oddíl obrněných automobilů automobily, které se posunou vpřed na hlavní cesty, vedoucí k nám od nepřítele. Jakmile pěchota zaujme své postavení, stáhne se jezdecktvo i obrněné automobily nazad. Jezdecktvo ponechá u předních stráží jen malou část, která přejde pod velení velitele předních stráží. Tato část staví za dne jezdecké stráže a hlídky, aby ulehčila službu pěchotě; třeba-li, staví i zvláštní stráže před zajišťovací čarou. Za noci se však shromáždí u zálohy nebo se ubytuje vzadu; jen výjimkou mohou býti ponechány u předních stráží zvláštní jezdecké stráže i za noci. Uživati jezdců ke spojení a k dodávání rozkazů třeba se na předních strážích vystříhati. (G-V, čl. 203.)

Jaké úlohy má divisní jezdecktvo za útočné bitvy?

a) Za přibližovacího pochodu u divise „přední částice divise, které mají za úkol zjednatí s nepřítelem dotyk, jsou nuceny vykonati přibližovací pochod za dne“ (G-V, čl. 269). „Přibližovací pochod musí býti chráněn.“ Divise tu těží především z činnosti armádního letectva a jezdeckva. „Má se však krytí sama na svůj vrub a přezkoušení zprávy o nepříteli i terén“ (G-V, čl. 271). „Velitel divise označí přesně svým zpravodajským orgánům místa, o kterých potřebuje zpráv a do kdy“ (G-V, čl. 272). „Velitel divise určuje úlohu divisního jezdeckva“ (G-V, čl. 273) v mezích těchto činností, neboť „jezdecktvo je schopno pro rychlost svých pohybů vejíti v dotyk v dálce, tento dotyk udržovati, vyhnouti se boji zblízka a dodávati zprávy. Palebné prostředky, kterými jest jezdecktvo vybaveno, dovolují mu mimoto určití bojem místa skutečně obsazená a sílu nepřátelského odporu na jistých místech (G-V, čl. 109). Za přibližovacího pochodu „jezdecktvo se posunuje od krytu ke krytu a od jednoho pozorovacího místa k druhému“ (G-V, čl. 281).

b) za zjednání dotyku a zahajovacího boje.

„Divisní jezdecktvo vystřídá částice, které zanechalo armádní jezdecktvo v dotyku“ (G-V, čl. 283). „Činnost jezdeckva doplňují předvoje. Má-li nepřátelská linie prázdné mezery, proniknou jimi směle kupředu a postupně obchvatem zmocní se míst odporu. Avšak nastane doba, kdy takový postup (divisního jezdeckva a předvojů) není již možný, poněvadž nepřítel uzavřel všechny přístupy na celé frontě a předvoje (s divisním jezdeckvem) již nestačí na manévr svými vlastními prostředky. Tu se zařídí v terénu, zachovávající se s nepřítelem úzký dotyk, aby mohly ihned využití každého jeho pohybu zpět“ (G-V, čl. 284).

„Při střetném boji jest více než kdykoliv jindy důležité mítí převahu zpravodajských orgánů“ (G-V, čl. 339). Při zjednávání dotyku v tomto boji jsou „zprávy získané bojem zajišťovacích oddílů dopředu posunutých velmi důležité pro pokračování operací. Při tom může býti výhodně užito divisních obrněných automobilů operujících ve spojení s divisní eskadronou a podporovaných, je-li třeba, částicemi pěchoty a kulometnými četami, dopravovanými na automobilech“ (G-V, čl. 342). (Smíšené oddíly.)

c) **Z a ú t o k u:** divisní jezdecktvo, pracovavši především ve všech úkolech předcházejících útok, obvykle odpočívá, tvoří malou, ale velmi pohyblivou zálohu velitele divise, anebo spojuje útočné skupiny; je-li divise na křídle, účastní se krytu křídla. Zato

d) **p ř i v y u ž í v á n í ú s p ě c h u** jsou dělostřelectvo, jezdecktvo a jezdecktvo nejdůležitějšími činiteli (G-V, čl. 261). „Manévr, kterým se využívá úspěchu, provádí se v postupných posunech a přískocích až ke konečnému cíli, který byl divisi vytčen“ (G-V, čl. 355).

e) **P ř i p r o n á s l e d o v á n í** „rychlost postupu se stává podstatným činitelem manévru. Jakmile je možno mít za to, že nepřítel je dostatečně desorganizován, zasadí velitel divise jezdecktvo, které má k dispozici, aby přispělo k rozkladu nepřátelských vojsk a aby divise neztratila dotyk“ (G-V, čl. 358). Pronásledování má být usilovné a rázné; velitel je má vystupňovati až po krajní napětí sil u lidí i u koní (G-V, čl. 362).

J a k s e u ž í v á d i v i s n í h o j e z d e c t v a v o b r a n n é b í t v ě?

„Divisní eskadrony se užívá k vyhledávání zpráv o nepříteli, dokud nepřítel neprijde v dotyk s předními strážemi.

U divise včleněné je potom eskadrona stažena dovnitř posice a užívá se jí k spojení. Jejích samočinných zbraní může však být využito k obraně některých opěrných stanovišť.

U divise na křídle jest eskadrona stažena z fronty a přesunuta do boku, aby tam přezvala, aby jej kryla a aby znepokojovala bok nepřátelský“ (G-V, čl. 450).

Z a ú s t u p u připadá divisnímu jezdecktvu úkol, aby, tvoříc s ostatními zbraněmi zadní voj, umožňovalo jim odpoutání od nepřítelů a aby brzdicí činností zpomalovalo postup nepřítelů, neboť zadnímu voji připadá úkol, aby ústupovými manévry získal čas, kterého potřebuje divise k tomu, aby dosáhla určeného postavení“ (G-V, čl. 468).

Celkem pracuje divisní jezdecktvo zásadně jen pro pěší divise, pomáhajíc pěchotě zvláště vydatně před bitvou a po bitvě. Je to jezdecktvo zajišťovací. Zprávy o nepříteli vyhledává především pro zajištění a pro ochranu proti překvapení pěchoty a nikoliv jako armádní jezdecktvo pro podklad rozhodnutí vyššího velitele. V tom je hlavní rozdíl v úkolech obou druhů jezdecktva.

B.

Divisní eskadrona je přidělena předvoji, jehož je součástí po dobu pochodu; proto je také pod přímým velením velitele předvoje generála B₁. Její situace v 9 hodin bude taková, v jaké ji velitel předvoje chce mít, aby sloužila ostatním vojskům předvoje, jimž při provádění zajišťovacího úkolu má pomáhati. Jak projeví divisní eskadrona tuto pomoc? Podle 98. článku Polního řádu „hlavním účelem zajištění jest zaručení veliteli volné dispozice jeho prostředky, aby mohl splnit daný úkol; proto musí zajištění chránit velitele i vojsko proti každému překvapení a zabraňovat činnosti všech nepřátelských zpravodajských orgánů“. Tento úkol připadá na pochod naší pěší divise předvoji, který „zajišťuje valný voj zpředu“. „Proto chrání valného voje proti překvapení zblízka a odstraňuje z cesty jak nepřátelský odpor, tak také materiální překážky, které by mohly zastavit nebo zpomalit pohyb valného voje“ (G-V, čl. 163). Úlohou předvoje tedy je: „1. zadržovati pozemní nepřátelské pře-

zvědné oddíly; 2. podávati zprávy o nepříteli; 3. bojem zajišťovati hlavním vojskům čas, aby mohla učiniti potřebná opatření“ (G-V, čl. 104).

Jaké poslání bude míti divisní eskadrona v mezích tohoto úkolu předvoje? Bude zadržovati nepřátelské přezvědňé oddíly? Bude bojem zajišťovati hlavním vojskům čas, aby mohla učiniti potřebná opatření? Nikoliv, tato činnost vyžaduje početní síly a hlavně mohutných palebných prostředků; těch však divisní eskadrona nemá. Zbude jí tedy třetí úkol předvoje, „podávati zprávy o nepříteli“, neboť „Jezdeckto je schopno pro rychlost svých pohybů vejíti v dotyk v dále, tento dotyk udržovati, vyhnouti se boji zblízka a dodávati zprávy“ (G-V, čl. 109). Velitel předvoje svěří tedy divisní eskadroně úkol, aby mu dodávala zprávy, neboť „jsou pro zajištění velmi důležité“ (G-V, čl. 101) a „jsou jednou z důležitých složek zajištění“ (G-V, čl. 106). Úlohu divisní eskadrony v předvoji pěší divise bychom tedy již měli. Jde však nyní o to, stanovit, odkud a z jaké vzdálenosti má eskadrona tyto zprávy získávati.

Polní řád praví v posledním odstavci 109. článku, že „Jezdeckto pěších divisí pracuje toliko pro pěší divise v prostoru na dálku zpravidla ne větší než 15—20 km“. Je třeba zdůrazniti slova „zpravidla ne větší“ a bráti v počet tuto vzdálenost jako maximální. Skutečná vzdálenost bude se řídit tak jako při každé válečné operaci úlohou, terénem, situací nepřátelskou a vlastní, jakož i povětrností. A tak také v našem případě musíme uvažovati o prvcích rozhodnutí. Úkolem divisní eskadrony je chrániti pochod předvoje v celém pochodovém pásmu divise; tato ochrana záleží v tom, že divisní eskadrona vyhledává před předvojem v celém pásmu divise zprávy, jež dodává veliteli předvoje, aby jej i vojska předvoje chránil před překvapením. Kdo je může v 9 hodin překvapiti? Nebude to nepřítel, jenž je hlášen v prostoru Tábor—Pelhřimov a proto také divisní jezdeckto nebude v 9 hodin nikterak zajímati. (O tohoto nepřítelě bude se však nepochybně zajímati velitel armády; tento má však pro vyhledávání zpráv o tomto nepříteli a na tuto vzdálenost své armádní jezdeckto — jezdeckou brigádu — a armádní letectvo. Pěchotu a její velitele mohou však překvapiti lehké nepřátelské jednotky, přezvědné oddíly složené z jezdeckta, z obrněných automobilů, z pěchoty na automobilech a z dělostřelectva. Polní řád také přisuzuje předvoji úlohu, aby zadržoval pozemní nepřátelské přezvědné oddíly (G-V, čl. 104) a zabráňoval činnosti všech nepřátelských zpravodajských orgánů (G-V, čl. 98). Divisní eskadroně připadá tedy úloha — jak jsem se již zmínil — zjisti tyto nepřátelské jednotky a hlásiti jejich situaci, činnost a početní sílu předvoji, tak zavčas, aby předvoj mohl učiniti ještě potřebná opatření: přejíti do rozčleněných tvarů, aby netrpěl dělovou palbou a připravit své zbraně. A tento zisk času pro předvoj určuje přesnou vzdálenost, na kterou musí divisní eskadrona pracovati před předvojem, aby nebyl překvapen. Tato vzdálenost má jednak chrániti čelo předvoje od nenadálé palby nepřátelského lehkého dělostřelectva, řízené z pozemních pozorovatelů, jednak má předvoji dovolovati, aby se, kdyby bylo třeba, mohl rozvinouti a připravit zbraně. Bude to tedy vždy vzdálenost rovnající se donosti polního dělostřelectva. Podle těchto zásad bude tedy situace divisní eskadrony v 9 hodin taková, aby chránila čelo předvoje před náhlou dělovou palbou tím, že již z této vzdálenosti mu dodá zprávy, zda je třeba se obávati zasažení nepřátelského dělo-

střelectva. Aby to zjistila, není potřeba, aby celá divisní eskadrona dosáhla vzdálenosti na donosnost polního dělostřelectva. Na onu vzdálenost vyšle jen své průzkumné hlídky. Tedy v 9 hodin musí být průzkumné hlídky na severozápadních okrajích zalesněného pásma Vlkové, hlavní síly divisní eskadrony budou v tuto dobu asi u křižovatky kóta 479 asi 1 km na východ od Sulic. Předvoj hlavních sil divisní eskadrony umístí se asi na jihovýchodních okrajích osady Želivec, aby byl připraven podporovat průzkumné hlídky, anebo byly-li by vrženy zpět, aby je zachytil. Velitel divisní eskadrony, jsa u tohoto předvoje, shromažďuje hlášení svých průzkumných hlídek, doplňuje je event. vysláním nových hlídek a připravuje svůj další posun, aby vzdálenost donosnosti polního dělostřelectva mezi svými průzkumnými hlídkami a čelem předvoje, táhnoucího z Jesenic dále, stále udržoval a tím i v své úloze dostál.

Řešení 7. otázky.

A.

Za pochodu pěší divise má divisní jezdecko za úkol přispívat k jejímu zajištění vyhledáváním a dodáváním zpráv a pomáhati pěchotě zajišťovacích oddílů v plnění jejich úkolů. Její úkoly se tedy řídí úkoly zajišťovacích oddílů, jímž je přidělena. Podle úkolu divise, terénu, jímž má projít, situace vlastní i nepřátelské a podle povětrnosti, jaká právě je, přidělí ji velitel divise za pochodu kupředu onomu zajišťovacímu oddílu — předvoji nebo bočnímu voji, kde může divisní eskadrona svými charakteristickými vlastnostmi, rychlostí pohybu a pružností nejlépe prospěti pěchotě, ušetřiti jí zbytečných námah a chrániti ji i její velitele proti veškerým překvapením tím, že pro ně vyhledává zprávy. Vyhledává zprávy všech druhů; nejen o nepříteli, ale i o tvárnosti terénu, o stavu komunikací, o terénních a komunikačních překážkách, o smýšlení obyvatelstva, o ubytovacích a zásobovacích poměrech kraje nebo určitých míst, jimiž pěší divise táhne, o všech otázkách, jež zajímají velitele divise, pokud se týkají jak jeho samého, tak jeho vojska. Vše, co zajímá vyšší velitele, veliteli divise nadřízené, není zpravidla úlohou divisního jezdecka, nýbrž jezdecka armádního, neboť „jezdecko pěších divisí pracuje toliko pro pěší divise...“ (G-V, čl. 109).

B.

(Pokračování části B, 6. otázky.)

Velitel divisní eskadrony odeslal v 9 hodin od hlavních sil své eskadrony nové průzkumné hlídky k průzkumu pásma dalšího posunu. Jako konečný cíl určil jim tok řeky Sázavy a nařídil jim, aby na svých konečných cílech vyčkaly dalších rozkazů nebo vystřídání novými hlídkami. V 9 hod. 30 min. vyrazil za průzkumnými hlídkami s hlavními silami divisní eskadrony, táhna po ose pochodu divise. U Olešovic se k němu připojily průzkumné hlídky předešlého posunu, které byly mezitím vystřídány oněmi novými průzkumnými hlídkami, vyslanými v 9 hod. Vstupuje s předvojem do zalesněného kraje Vlkové, musí velitel divisní eskadrony postupovati opatrněji a volněji a jeho předvoj musí zostriti zajišťovací opatření tím, že bude vysílati četnější zajišťovací hlídky a že bude míti připraveny své zbraně. Tato opatření je

třeba učiniti k vlastnímu zajištění. Průzkumné hlídky, které vyslal v 9 hod. a které při vstupu předvoje divisní eskadrony do lesů budou již asi na čáře Čakovice—Ládeves—Vavřetice—Mokřany—Lojovice, nezažijí jeho vlastní pochod, neboť jejich úkol není zajišťovací, nýbrž průzkumný, záležející v tom, že hledají nepřítele a zjištěnému nepříteli se vyhnou, když jej dostatečně pozorovaly, aby o něm mohly zaslati přesné hlášení. Jejich snahou musí býti dostati se na stanovený cíl, bez ohledu na postup hlavních sil divisní eskadrony. Cíle posunu průzkumných hlídek — toku řeky Sázavy — dosáhnou asi v 10 hod. 30 min. a zde zařídí své pozorování. Velitel divisní eskadrony dosáhne mezitím se svými hlavními silami prostoru u Babic, kde se na jižních okrajích lesů přímo jižně od Babic zařídí předvoj a pod jeho ochranou zařídí a připraví velitel divisní eskadrony sbernu hlášení a odesílání hlášení veliteli předvoje, jakož i vlastní pozorování.

V této situaci dostane velitel divisní eskadrony v 11 hod. 50 min. rozkaz velitele předvoje, aby po dobu odpočinku pěší divise pokračoval v zajišťování předvoje jako za dosavadního pochodu. Co na to učiní velitel divisní eskadrony? Přezkřuje svá opatření, která již učinil, a svou nynější situaci shledá, že jeho průzkumné hlídky, jsoucí na řece Sázavě, a jeho hlavní síly v prostoru u Babic, zaujímají již vhodnou sestavu, aby vyplnily zajišťovací úkol pro předvoj i v situaci, která nastane, zůstane-li předvoj po dobu odpočinku divise u Olešovic. Vzdálenost mezi průzkumnými hlídkami divisní eskadrony a čelem předvoje je taková, že předvoj nemůže býti překvapen ani palbou polního dělostřelectva. Proti palbě automatických a ručních zbraní zajišťuje se předvoj za odpočinku — právě tak, jako to činil za pochodu — svou sestavou, zajišťovacími hlídkami a strážemi.

Velitel divisní eskadrony nebude tedy měniti opatření již učiněná. Poněvadž za odpočinku (výdej stravy, odložení zbraní, krmení koní...) je pohotovost vojska zmenšena, je třeba, aby zajišťovací opatření byla zostřena a aby pozorování bylo zbystřeno. Proto doplní velitel divisní eskadrony sestavu, kterou zaujímá tím, že rozmnoží počet průzkumných hlídek na řece Sázavě a že některé z nich event. i zesílí jako hlídku u Poříčí a u železničního mostu severně od Čerčan. Také svůj předvoj zesílí a osobní pozorování a spojovací službu zdokonalí pokud možno nejlépe.

V této situaci vyčká pak rozkazu velitele předvoje nebo hlášení svých spojek, táhnoucích s předvojem, že předvoj po odpočinku vyrazil k dalšímu pochodu.

(Pokračování.)